

Sesijas dokuments

B9-0319/2021

4.6.2021

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par stāvokli tiesiskuma jomā Eiropas Savienībā un Tiesiskuma nosacījumu regulas (ES, *Euratom*) 2020/2092 piemērošanu (2021/2711(RSP))

Petri Sarvamaa, Monika Hohlmeier, Jeroen Lenaers

PPE grupas vārdā

Eider Gardiazabal Rubial, Birgit Sippel, Isabel García Muñoz

S&D grupas vārdā

Katalin Cseh, Moritz Körner

grupas “Renew” vārdā

Daniel Freund, Alexandra Geese, Terry Reintke, Gwendoline Delbos-

Corfield, Sergey Lagodinsky, Tineke Strik, Saskia Bricmont, Sylwia Spurek,

Damian Boeselager, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Heidi Hautala,

Niklas Nienäb, Hannah Neumann, Rosa D’Amato, Sven Giegold, Rasmus

Andresen, Ernest Urtasun, Eleonora Evi

Verts/ALE grupas vārdā

Younous Omarjee

grupas “The Left” vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par stāvokli tiesiskuma jomā Eiropas Savienībā un Tiesiskuma nosacījumu regulas (ES, *Euratom*) 2020/2092 piemērošanu (2021/2711(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu, 3. panta 1. punktu, 4. panta 3. punktu, 6. pantu, 7. pantu, 13. pantu, 14. panta 1. punktu, 16. panta 1. punktu, 17. panta 1. punktu, 17. panta 3. punktu, 17. panta 8. punktu, 19. panta 1. punkta otro daļu un 49. pantu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 265. pantu, 310. pantu, 317. pantu un 319. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai¹ (“Tiesiskuma nosacījumu regula”),
- ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2092 piemērošanu (tiesiskuma nosacījumu mehānisms)² un 2020. gada 16. decembra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, iestāžu nolīgumu, ES Atveseļošanas instrumentu un Tiesiskuma regulu³,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu “2020. gada ziņojums par tiesiskumu” (COM(2020)0580),
- ņemot vērā 2020. gada 21. jūlijā un 2020. gada 11. decembrī pieņemtus Eiropadomes secinājumus,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūru,
- ņemot vērā 2018. gada 12. septembra rezolūciju par priekšlikumu, kurā Padome tiek aicināta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu konstatēt, ka ir droša varbūtība, ka Ungārija varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība⁴,
- ņemot vērā EST 2021. gada 3. jūnija lēmumu lietā C-650/18, ar kuru tika noraidīta Ungārijas prasība par Parlamenta 2018. gada 12. septembra rezolūciju, ar ko sākta procedūra, lai konstatētu, ka ir droša varbūtība, ka šī dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība⁵,

---

¹ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

² Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0103.

³ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0360.

⁴ OV C 433, 23.12.2019., 66. lpp.

⁵ 2021. gada 3. jūnija spriedums lietā C-650/18 *Ungārija/Parlaments*, ECLI:EU:C:2020:426.

- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 20. decembra pamatoto priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu par tiesiskumu Polijā: priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM(2017)0835),
  - ņemot vērā 2018. gada 1. marta rezolūciju par Komisijas lēmumu piemērot LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz stāvokli Polijā⁶,
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz LES 2. pantā noteiktajām vērtībām, proti, cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, ievērošanu;
  - B. tā kā skaidrs risks, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt LES 2. pantā minētās vērtības, skar ne tikai konkrēto dalībvalsti, kurā pastāv šis risks, bet ietekmē arī citas dalībvalstis, to savstarpējo uzticēšanos, pašu Savienības būtību un tās iedzīvotāju pamattiesības saskaņā ar Savienības tiesībām;
  - C. tā kā pēc tam, kad tika konstatēta droša varbūtība, ka varētu tikt nopietni pārkāptas vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība, Komisija un Parlaments sāka LES 7. panta 1. punkta procedūru pret attiecīgi Poliju un Ungāriju; tā kā Padome līdz šim ir rīkojusi trīs Polijas uzklaušanās un divas Ungārijas uzklaušanās Vispārējo lietu padomē;
  - D. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regula stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un kopš tā laika ir piemērojama;
  - E. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulas piemērojamība, mērķis un darbības joma tajā ir skaidri definēti, un saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Komisija “nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu”;
  - F. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulas piemērošana nevar būt atkarīga no pamatnostādņu pieņemšanas, un atgādina, ka nekādas pamatnostādnes nedrīkst apdraudēt abu likumdevēju nodomus;
  - G. tā kā saskaņā ar LESD 234. pantu Eiropas Parlamentam ir tiesības balsot par priekšlikumu izteikt neuzticību Komisijai;
  - H. tā kā Komisija ”ir pilnīgi neatkarīga“ un tās locekļi ”nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas iestādes, vai struktūras norādījumus“ (LES 17. panta 3. punkts, LESD 245. pants) un turklāt ”ir atbildīga Eiropas Parlamenta priekšā” (LES 17. panta 8. punkts) un ”nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu” (LES 17. panta 1. punkts);
  - I. tā kā tikai Eiropas Savienības Tiesa ir pilnvarota atcelt Tiesiskuma nosacījumu regulu

---

⁶OV C 129, 5.4.2019., 13. lpp.

vai jebkuru tās daļu un tā kā saskaņā ar LESD 278. pantu lietas izskatīšana EST neaptur attiecīgā akta piemērošanu;

- J. tā kā Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā saskaņā ar vispārējiem principiem, kas iestrādāti Savienības Līgumos, jo īpaši vērtībām, kas noteiktas LES 2. pantā, un pareizas finanšu pārvaldības principu, kas noteikts LESD 317. pantā un 2018. gada 18. jūlija Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam⁷ (Finanšu regula),
1. atkārtoti apstiprina savu nostāju par Tiesiskuma nosacījumu regulu, kas stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un ir tieši piemērojama visā Eiropas Savienībā un visās tās dalībvalstīs, attiecībā uz visiem ES budžeta līdzekļiem, tostarp resursiem, kas kopš tā laika piešķirti ar ES Atvēršanas instrumenta starpniecību;
  2. aicina Komisiju un Padomi beidzot atzīt steidzamo nepieciešamību rīkoties, lai aizstāvētu LES 2. pantā noteiktās vērtības, un atzīt, ka dalībvalsts nevar grozīt savus tiesību aktus, tostarp konstitucionālos noteikumus, tādā veidā, kas ierobežo šo vērtību aizsardzību; uzskata, ka patiesa iestāžu savstarpējā sadarbība tiek apdraudēta, ja Parlamenta bažas netiek pilnībā kļiedētas un ņemtas vērā; atgādina, ka Parlamentam ir tiesības balsot par priekšlikumu izteikt neuzticību Komisijai un iespēja reaģēt uz Padomes nesadarbošanos; aicina citas iestādes kopīgi strādāt, nevis kavēt centienus atrisināt pašreizējo krīzi;
  3. atgādina, ka saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulas 5. pantu “Komisija pārbauda, vai piemērojamie tiesību akti ir ievēroti, un vajadzības gadījumā veic visus atbilstīgos Savienības budžeta aizsardzības pasākumus”; uzskata, ka situācija attiecībā uz tiesiskuma principu ievērošanu dažās dalībvalstīs liek nekavēties piemērot Tiesiskuma nosacījumu regulu;
  4. mudina Komisiju ātri reaģēt uz pašreizējiem nopietnajiem tiesiskuma principu pārkāpumiem dažās dalībvalstīs, kuri rada nopietnus draudus taisnīgai, likumīgai un neitrālai ES līdzekļu sadalei, jo īpaši dalītā pārvaldībā, un veikt rūpīgu analīzi par nepieciešamību bez nepamatotas kavēšanās sākt procedūru, kas paredzēta Tiesiskuma nosacījumu regulā; atkārtoti aicina Komisiju nekavēties izpildīt savus saskaņā ar šo regulu paredzētos pienākumus, proti, pienācīgi informēt Parlamentu par jebkādiem rakstiskiem paziņojumiem attiecīgajām dalībvalstīm, kuros izklāstīti tiesiskuma pārkāpumu faktiskie apstākļi un konkrētie iemesli, kā arī par visām notiekošajām izmeklēšanām; norāda, ka līdz šim Parlaments nav saņēmis šādu informāciju par kādu paziņojumu;
  5. ar bažām uzsver, ka ir redzamas aizvien skaidrākas norādes un pieaug risks, ka Savienības budžets varētu tikt ļaunprātīgi izmantots kā līdzeklis tiesiskuma mazināšanai dažās dalībvalstīs; pauž nožēlu par Padomes nespēju panākt vērā ņemamu progresu Savienības vērtību ievērošanas uzraudzībā notiekošajās 7. panta procedūrās, reaģējot uz kopējo Eiropas vērtību apdraudējumu Polijā un Ungārijā; norāda, ka tas, ka Padome LES 7. pantu neizmanto iedarbīgi, apdraud kopīgo Eiropas vērtību integritāti, savstarpējo uzticēšanos un Savienības uzticamību kopumā; mudina nākamās prezidentvalstis regulāri rīkot uzklaušanās; iesaka Padomei pēc uzklaušanās sniegt

---

⁷ OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.

konkrētus ieteikumus attiecīgajām dalībvalstīm, kā paredzēts LES 7. panta 1. punktā, un norādīt minēto ieteikumu īstenošanas termiņus;

6. uzsver, ka, neraugoties uz daudzajām Eiropas Parlamenta rezolūcijām un ziņojumiem, kā arī vairākām pārkāpuma procedūrām un EST lēmumiem, tiesiskuma stāvoklis Eiropas Savienībā turpina pasliktināties;
7. tādēļ aicina Komisiju izmantot visus tās rīcībā esošos instrumentus, tostarp šo regulu, arī nolūkā novērst pastāvīgos demokrātijas un pamattiesību pārkāpumus visā Savienībā, tostarp uzbrukumus mediju brīvībai un žurnālistiem, migrantiem, sievietes tiesībām, LGBTIK tiesībām, biedrošanās brīvībai un pulcēšanās brīvībai; atzinīgi vērtē EST virspalātas lēmumu noraidīt Ungārijas prasību par Parlamenta 2018. gada 12. septembra rezolūciju, ar kuru tika uzsākta 7. panta procedūra; pauž nožēlu par Komisijas nespēju pienācīgi reaģēt uz daudzajām Parlamenta paustajām bažām par demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām vairākās dalībvalstīs; aicina Komisiju izmantot visus tās rīcībā esošos instrumentus, tostarp LES 7. pantu, tiesiskuma mehānismu un pārkāpuma procedūras saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu, kā arī citus instrumentus, piemēram, pāātrinātas procedūras, pagaidu neregulējuma procedūras EST un prasības par Tiesas spriedumu neizpildi; prasa Komisijai skaidri norādīt iemeslus, ja tā nolemj neizmantot Parlamenta ieteiktos instrumentus;
8. uzsver, cik svarīgi ir atbalstīt un stiprināt sadarbību starp ES iestādēm, dalībvalstīm, Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Prokuratūru (*EPPO*); atzinīgi vērtē to, ka *EPPO* sāka darbību 2021. gada 1. jūnijā;
9. uzsver, ka gada ziņojums par tiesiskumu ir atsevišķs instruments, kas papildina Tiesiskuma nosacījumu regulu; aicina Komisiju šīs regulas vajadzībām savā novērtējumā izmantot ikgadējā ziņojuma konstatējumus; aicina Komisiju ikgadējā ziņojumā par tiesiskumu iekļaut īpašu sadaļu, kurā būtu analizēti gadījumi, kad tiesiskuma principu pārkāpumi konkrētā dalībvalstī varētu pietiekami tiešā veidā ietekmēt vai nopietni apdraudēt Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību;
10. pauž nožēlu, ka kopš šīs regulas stāšanās spēkā Komisija nav nosūtījusi dalībvalstīm nevienu rakstisku paziņojumu, neraugoties uz daudzām bažām par tiesiskuma pārkāpumiem, kas konstatēti Komisijas 2020. gada ziņojumā par tiesiskumu, kā arī divām uzsāktajām 7. panta procedūrām, kas ietekmē Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību un ko dalībvalstis joprojām nav atrisinājušas; norāda — tas, ka netiek veiktas darbības saskaņā ar šīs regulas 5. panta 1. punktu un 6. pantu, ir Komisijas atteikums pildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu;
11. atgādina, ka Parlaments savā 2021. gada 25. marta rezolūcijā par Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2092 piemērošanu (tiesiskuma nosacījumu mehānisms) noteica konkrētu termiņu Komisijai, un ar vilšanos norāda, ka Komisija šajā termiņā nav izpildījusi savus pienākumus; uzsver, ka tas ir pietiekams pamats, lai uzsāktu tiesvedību pret Komisiju saskaņā ar LESD 265. pantu;
12. pauž nožēlu, ka Komisija līdz 2021. gada 1. jūnijam nav atbildējusi uz Parlamenta pieprasījumiem un nav sākusi Tiesiskuma nosacījumu regulā paredzēto procedūru gadījumos, kad ES tiek skaidri pārkāpti tiesiskuma principi; uzdod priekšsēdētājam, pamatojoties uz LESD 265. pantu, aicināt Komisiju vēlākais divu nedēļu laikā pēc šīs

rezolūcijas pieņemšanas dienas izpildīt šajā regulā noteiktos pienākumus; norāda — lai Parlaments būtu gatavs rīcībai, tam nekavējoties jāsāk sagatavošanās darbi iespējamai tiesvedībai pret Komisiju saskaņā ar LESD 265. pantu;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei un dalībvalstīm.